

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Hotărâre privind aprobarea Programului național pentru protecția victimelor violenței domestice și a metodologiei privind organizarea și funcționarea rețelei naționale inovative integrate de locuințe protejate destinate victimelor violenței domestice

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Prin Legea nr. 30/2016 România a ratificat Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice – denumită pe scurt Convenția de la Istanbul – care impune statelor părți măsuri concrete de prevenire și de protecție, fiind cel mai complex instrument de cooperare juridică internațională în ceea ce privește prevenirea violenței și combaterea violenței domestice și a violenței împotriva femeilor, protejarea victimelor, urmărirea penală a autorilor și adoptarea unei game largi de măsuri pentru a stopa acest flagel. Art. 22 alin.(2) din Convenție stipulează obligația statelor părți de a furniza și asigura servicii specializate de asistență tuturor femeilor victime ale violenței și copiilor lor.

De asemenea, în cuprinsul Programului de Guvernare pentru perioada 2018-2020, la Capitolul Politici publice în domeniul muncii și justiției sociale, pct. 8- Respect și demnitate pentru femei sunt prevăzute măsuri concrete privind realizarea:

- unui *Program național pentru combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice.*
- *Dezvoltarea unei rețele de cel puțin 20 de locuințe protejate pentru victimele violenței domestice.*

Din perspectiva progreselor înregistrate în domeniul armonizării legislative în domeniul prevenirii și combaterii violenței domestice, prin Legea nr. 174/2018 privind modificarea și completarea Legii nr. 217/2003 privind prevenirea și combaterea violenței în familie, Guvernul României a asigurat reglementarea unor noi tipuri de măsuri de protecție și de servicii sociale în domeniul prevenirii și combaterii violenței domestice, inclusiv a locuințelor protejate, acest fapt constituind premisa creării unei infrastructuri adecvate cerințelor beneficiarilor sub forma unei rețele naționale inovative integrate de servicii destinate victimelor violenței domestice.

În scopul realizării măsurilor enunțate mai sus, în prezent, Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (ANES), în parteneriat cu instituții specializate de la nivelul administrației publice locale, implementează Proiectul POCU/465/4/4/128038 - “Venus - Împreună pentru o viață în siguranță!” prin care vor fi create servicii integrate moderne în sprijinul victimelor violenței domestice, care să le ofere atât posibilitatea ieșirii din situația de risc și vulnerabilitate, cât și facilitarea

transferului către o viață independentă, prin integrare/reintegrare socio-profesională.

Bugetul proiectului este de 11 milioane euro, iar durata de implementare a proiectului este de 48 de luni.

Proiectul “VENUS” are ca obiectiv general îmbunătățirea și dezvoltarea măsurilor și serviciilor sociale în scopul prevenirii și combaterii violenței domestice, prin crearea și dezvoltarea unei rețele naționale inovative integrate care va cuprinde 42 de locuințe protejate precum și servicii integrate complementare constând în 42 de grupuri de suport și 42 de cabinete de consiliere vocațională, în parteneriat cu instituții specializate de la nivelul administrației publice locale (direcții generale de asistență socială și protecția copilului și direcții de asistență socială). Aceste servicii vor constitui baza creării și implementării Programului național de protecție a victimelor violenței domestice.

De asemenea, în cadrul rețelei naționale inovative integrate de locuințe protejate se vor furniza servicii integrate pentru persoanele beneficiare din cadrul locuințelor protejate, după caz: cazare temporară, servicii de consiliere psiho-socio-medicală, consiliere juridică, continuarea/reintegrarea în sistemul de educație, furnizarea de măsuri de ocupare, consiliere, formare, reinserție/ acompaniere socio-profesională în vederea inserției/reinserției socio-profesionale, măsuri de acompaniament, în concordanță cu nevoile specifice ale victimelor violenței domestice.

În scopul operaționalizării rețelei naționale inovative integrate de locuințe protejate este necesară elaborarea și aprobarea unei Metodologii de identificare și selecție a cazurilor la nivel național și de funcționare a locuințelor protejate.

În același sens, în scopul asigurării cadrului instituțional și procedural necesar pentru realizarea măsurilor integrate de protecție și de sprijin în vederea integrării/reintegrării socio-profesionale pentru victimele violenței domestice prin intermediul rețelei naționale inovative integrate de locuințe protejate destinate victimelor violenței domestice este necesară aprobarea Programului național pentru protecția victimelor violenței domestice, care va fi reglementat și coordonat la nivel național de către ANES, potrivit atribuțiilor sale specifice.

Prin realizarea Programului național pentru protecția victimelor violenței domestice este evidențiată dimensiunea de inovare socială în domeniul prevenirii și combaterii violenței domestice, deoarece, în premieră, se urmărește un interes social general constând în protejarea persoanelor fizice victime ale violenței domestice împotriva efectelor negative și repetate produse de violența domestică și asigurarea tuturor condițiilor necesare restabilirii unei vieți normale și independente.

În acest sens, activitățile propuse în cadrul Programului includ măsuri specifice care pot genera îmbunătățirea statutului social al femeilor – victime ale violenței domestice, nu numai prin asigurarea protecției și găzduirii în cadrul unei locuințe protejate, dar și prin furnizarea unor măsuri concrete de sprijin care vizează facilitarea transferului la o viață independentă, acestea putând fi, după caz: orientare vocațională, formare profesională și inserție socială și profesională, prin dezvoltarea de competențe precum și prin creșterea oportunităților de ocupare a forței de muncă.

Reglementarea acestui Program este de natură să genereze un răspuns integrat și coordonat raportat la

nevoile celor mai multe dintre victime care, deși au beneficiat de-a lungul timpului de una sau mai multe măsuri de protecție prevăzute de lege, sau, de unul sau mai multe servicii sociale specializate, nu au putut să atingă dezideratul de a trăi o viață normală în care să nu se mai teamă pentru protecția și pentru securitatea sănătății și vieții lor sau a copiilor lor.

Din datele centralizate la nivelul ANES rezultă că în anul 2017 au fost înregistrate 13.102 cazuri de violență domestică, care au beneficiat, la cerere, de servicii sociale, iar în semestrul I 2018 au fost raportate 6.756 cazuri.

În ceea ce privește evoluția fenomenului violenței domestice în ultimii ani, se constată că, față de anul 2015, în anul 2016 se înregistrează o creștere de 6,10% a cazurilor de violență în familie, iar în anul 2017 cu 0,63% mai mult față de 2016.

Pentru aceeași perioadă, datele statistice centralizate de către Inspectoratul General al Poliției Române cu privire la domeniul violenței domestice relevă următoarele informații:

- număr de infracțiuni sesizate: în anul 2017 – 37.905, iar pentru semestrul I 2018 - 18.926;
- numărul de infracțiuni de lovire sau alte violențe (art. 193 NCP): în anul 2017 – 20.283, iar pentru semestrul I 2018 - 10.897;
- numărul de plângeri penale instrumentate de poliție având acest obiect (art. 193 NCP): în anul 2017 - 36.245, iar pentru semestrul I 2018 - 10.897;
- numărul de ordine de protecție emise de instanțele de judecată: în 2017 – 2.894, iar pentru semestrul I 2018 - 1.840;
- numărul de cazuri de nerespectare a ordinelor de protecție (art.32 din Legea nr. 217/2003 R): în 2017 – 1.011, iar pentru semestrul I 2018 - 674.

Totodată, incidentele tragice cu privire la fapte de violență domestică, soldate cu decesul victimelor, înregistrate în ultimii ani și adeseori larg mediatizate (a se vedea cazurile: Perla, Mogoșoaia, Cal. Victoriei, etc), au devenit repere negative pentru acest domeniu, în care, deși s-au realizat schimbări reale și majore în plan legislativ, trebuie fără întârziere, să fie reglementate noi soluții, care să întărească încrederea victimelor violenței domestice în puterea de intervenție a tuturor profesioniștilor cu atribuții în domeniu și care să le ofere sprijinul necesar pentru preluarea controlului asupra vieții personale.

Prezentul act normativ nu transpune legislație comunitară și nu creează cadrul pentru aplicarea directă a acesteia.

2. Schimbări preconizate

Prezentul proiect de act normativ vizează, în principal, următoarele aspecte:

- asigură cadrul instituțional și procedural de coordonare necesar pentru realizarea măsurilor integrate de protecție și de sprijin în vederea integrării/reintegrării socio-profesionale pentru victimele violenței domestice prin intermediul rețelei naționale inovative integrate de locuințe protejate destinate victimelor violenței domestice,
- definirea noțiunilor/ conceptelor de: program național de protecție a victimelor violenței domestice, rețea națională inovativă integrată de locuințe protejate, *locuință protejată destinată victimelor violenței domestice*, *victimă violenței domestice beneficiară a PNPVVD*, *situație de risc*, *servicii complementare*, condiții de risc și vulnerabilitate, acord de dublă confidențialitate

- crearea și derularea PNPVVD, precum și crearea și organizarea rețelei naționale inovative integrate de locuințe protejate destinate victimelor violenței domestice în coordonarea metodologică a Agenției Naționale pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați, și desemnarea acesteia ca Punct național de coordonare.
- atribuțiile Punctului național de coordonare a PNPVVD,
- atribuțiile autorităților administrației publice locale care asigură implementarea PNPVVD,
- crearea mecanismului de coordonare în sprijinul implementării PNPVVD și coordonării rețelei naționale inovative integrate de locuințe protejate destinate victimelor violenței domestice sub forma Comitetului național de coordonare, sprijin și monitorizare și stabilirea componenței acestuia,
- modalitățile în care se implementează PNPVVD și tipurile serviciilor sociale destinate victimelor violenței domestice în cadrul programului,
- etapele necesare pentru includerea în PNPVVD și admiterea într-o locuință protejată,
- condițiile de risc și de vulnerabilitate necesare pentru includerea în PNPVVD și admiterea într-o locuință protejată,
- elaborarea unui Plan de intervenție și componentele acestuia, în funcție de particularitățile fiecărui caz, pentru fiecare victimă a violenței domestice inclusă în PNPVVD și admisă într-o locuință protejată,
- metodologia privind modul de organizare și funcționare a rețelei naționale inovative integrate de locuințe protejate destinate victimelor violenței domestice,
- principiile generale ale funcționării rețelei naționale inovative integrate de locuințe protejate destinate victimelor violenței domestice,
- reglementarea posibilității mobilității victimelor în cadrul rețelei naționale inovative integrate de locuințe protejate destinate victimelor violenței domestice, în scopul identificării celor mai bune soluții pentru asigurarea protecției victimelor violenței domestice și acordarea măsurilor de sprijin necesare în vederea integrării/reintegrării socio-profesionale,
- modul de includere a victimelor violenței domestice în PNPVVD și de admitere în locuința protejată,
- obligația victimei care beneficiază de ordin de protecție sau de un ordin de protecție provizoriu, de a notifica organele de poliție de pe raza localității de domiciliu, cu privire la schimbarea reședinței sale, în vederea realizării diligențelor necesare pentru continuarea asigurării monitorizării respectării măsurii de protecție de către organele de poliție abilitate.
- asigurarea fondurilor necesare pentru includerea PNPVVD și admiterea în cadrul RNLVVD, anual, din sumele alocate cu această destinație prin programe de finanțare externă sau, după caz, din bugetele locale.
- condițiile de suspendare și de încetare a furnizării serviciilor sociale în cadrul PNPVVD

3. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impactul macro-economic

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

1¹. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Impactul asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2¹. Impactul asupra sarcinilor administrative:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2². Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Impactul social

Prezentul proiect de act normativ asigură reglementarea măsurilor necesare pentru protecția și garantarea drepturilor și libertăților fundamentale ale femeilor, victime ale violenței domestice care se află în situație de risc și vulnerabilitate.

Proiectul generează plus valoare prin elementele de inovare socială pe care le propune în ceea ce privește facilitarea integrării/reintegrării socio-profesionale a victimelor violenței domestice și a transferului acestora către o viață independentă, contribuind la diminuarea sarcinii financiare suplimentare generate de efectele negative ale acestui fenomen pentru numeroase domenii și sfere ale sistemului social, care afectează în mod constant și dramatic dezvoltarea întregii societăți.

Violența domestică este larg răspândită în societatea contemporană și adânc înrădăcinată, cu efecte grave asupra sănătății, calității vieții și bunăstării femeilor și familiilor lor. Cu atât mai mult, această problemă majoră de sănătate publică trebuie să fie foarte bine înțeleasă de către toți factorii de decizie și se impune condiția indispensabilă a colaborării tuturor profesioniștilor cu atribuții în domeniu care au responsabilitatea primară a asigurării măsurilor de protecție și de sprijin necesare victimelor violenței domestice.

Prezenta propunere de reglementare contribuie la transpunerea în practică a politicii publice sectoriale a Guvernului în domeniul prevenirii și combaterii violenței domestice și este parte integrantă a unui amplu proces de reformă structurală care se va desfășura în perioada 2019-2022, caracterizat prin dimensiunea de inovare socială la baza căreia se situează principiul abordării centrate pe situația și nevoile femeilor vulnerabile care au calitatea de victime ale violenței domestice.

Prin implementarea proiectului POCU/465/4/4/128038 - "Venus - Împreună pentru o viață în siguranță!" Guvernul României, prin intermediul ANES, va asigura pentru perioada de referință crearea unui număr total de 142 de noi servicii sociale destinate prevenirii și combaterii violenței domestice. Pentru aceste servicii se va asigura sustenabilitatea pentru o perioadă de cel puțin 3 ani de la momentul finalizării proiectului de către autoritățile administrației publice locale care au calitatea de parteneri în cadrul proiectului.

În mod esențial, noile prevederi legale vor contribui la crearea și dezvoltarea unor noi servicii sociale specializate destinate victimelor violenței domestice și vor asigura un răspuns eficient și multisectorial al autorităților statului de la nivel central și local, la problematica complexă generată de violența domestică prin abordarea nevoilor reale și imediate ale femeilor care se confruntă cu astfel de situații prin furnizarea de măsuri de protecție și de sprijin pentru victimele violenței domestice în vederea asigurării integrării/reintegrării socio-profesionale și a transferului la o viață independentă, în condițiile prevăzute de prezenta hotărâre.

4. Impactul asupra mediului

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4 – a**Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)**

mii lei

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				
		3	4	5	6	7
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus din care: a) buget de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit b) bugete locale: (i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii						

cheltuielilor bugetare	
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificării veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	
7. Alte informații – Nu este cazul	
Secțiunea a 5 – a	
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare	
1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:	
a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ Nu este cazul.	
b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.	
1¹. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice. Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.	
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația europeană în cazul proiectelor ce transpun prevederi europene Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.	
3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.	
4. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente Nu este cazul.	
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	
6. Alte informații Nu au fost identificate.	
Secțiunea a 6-a	
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate Nu este cazul.	
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul prezentului act normativ Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.	
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care actul normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației	

publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

În procesul de elaborare a proiectului de act normativ au fost consultate cele 42 de instituții de la nivelul administrației publice locale care au calitatea de parteneri în cadrul Proiectul POCU/465/4/4/128038 - "Venus - Împreună pentru o viață în siguranță!"(semnatari ai Acordului de parteneriat), precum și Asociația Directorilor de Servicii Publice specializate în Asistența Socială și Protecția Copilului.

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Nu este cazul.

5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Proiectul de act normativ va fi supus avizării Consiliului Legislativ și Consiliul Economic și Social

6. Alte informații - Nu este cazul**Secțiunea a 7-a****Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ****1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ**

În procesul de elaborare a prezentului proiect de act normativ au fost respectate regulile procedurale aplicabile pentru asigurarea transparenței decizionale, prevăzute în Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.

Proiectul a fost afișat pe pagina de internet a Ministerului Muncii și Justiției Sociale în data de 07.01.2019 până la data de 18.02.2019.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării actului normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a**Măsuri de implementare****1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale**

Nu este cazul.

2. Alte informații

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat prezentul proiect de Hotărâre privind aprobarea Programului național pentru protecția victimelor violenței domestice și a metodologiei privind organizarea și funcționarea rețelei naționale inovative integrate de locuințe protejate destinate victimelor violenței domestice, pe care îl supunem spre aprobare Guvernului.

MINISTRUL MUNCII ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE

Marius Constantin BUDĂI

AVIZĂM FAVORABIL:

MINISTRUL FINANTELOR PUBLICE

Eugen Orlando TEODOROVICI

**VICEPRIM-MINISTRU PENTRU IMPLEMENTAREA PARTENERIATELOR STRATEGICE ALE
ROMÂNIEI,
MINISTRUL JUSTIȚIEI, INTERIMAR**

Ana BIRCHALL